

Népművelés szakosok a főiskolán

Az idén először népművelés szakos hallgatók kezdtek meg tanulmányaikat a Juhász Gyula Tanárképző Főiskolán. Nemcsak a szegedi intézményben szervezték meg az új, népművelés tantervi csoportot, hanem az egri, a nyíregyházi, a pécsi és a szombathelyi főiskolán is, néhány tanítóképzetben pedig úgynevezett népművelési szakkollégiumot indítottak az idei tanévben. Eddig két egyetemen, valamint a debreceni tanítóképzetben tanulhattak a közművelődés leendő szakemberei.

A képzés kereteinek mostani kiszélesítése, illetve az új formák bevezetése a közművelődési határozat szellemében történt. A cél: olyan diplomás szakemberek kerüljenek ki a felsőoktatási intézményekből, akik a négyéves tanulmányi idő alatt egyaránt jártasságot szereznek az iskolai és az iskolán kívüli nevelés, művelődés területén. Ezért most nem könyvtár szakkal, hanem valamilyen tanári szakkal párosították a népművelést.

Szegedre összesen 24 magyar-népművelés, illetve

ének-zene-népművelés szakos első évet vettek fel. Az új tanszéki csoportot Tóthpál József főiskolai docens vezeti, aki a közművelődés gyakorlatát is jól ismeri, hiszen az SZKP Központi Bizottsága akadémiáján folytatott tanulmányai előtt művelődési központot vezetett Szegeden. Az új oktatási forma sajátosságait és céljait a következőkben foglalta össze:

— Az egyetemi népművelők képzés során magas szintű elméleti ismereteket szereznek a jövőendő szakemberek. A főiskolai oktatás sajátossága, egyben fontos célkitűzésünk, hogy a színvonalas elméleti felkészítés mellett nagyon szoros, konkrét kapcsolatba kerüljenek hallgatóink a társadalmi élettel. Ma is könnyen belátható realitás, hogy növendékeink még az ezredfordulón is gyakorló népművelők lesznek. Természetesen már nem a mai, hanem az új típusú települések közművelődésének irányítói, akiknek egyébként ebben a folyamatban, a falu és a város közötti különbségek fokozatos kiegyenlítésében is te-

vékenyen részt kell vállalni. Ugyancsak feladatuk lesz, remélhetőleg nem is olyan távoli jövőben, hogy segítsenek a többi szakembernek a marxista művelődésemelét kidolgozásában. Ennek egyik központi fogalma, egyúttal a társadalmi fejlődés követelménye: a permanens művelődés. A jelenlegi szakpárosítás előnye és célja éppen az, hogy hallgatóink jól ismerjék az iskolai oktatást, nevelést, és az iskolán kívüli egyaránt, ilyenformán felkészülhessenek a folyamatos művelődés szervezésére, irányítására. Hogy hasonlítson végre a képzés jellege a megkívánt gyakorlati munka jellegéhez.

— Milyen tananyaggal és milyen módszerekkel készítik fel a hallgatókat a megváltozott közművelődési feladatokra?

— Az új szak bevezetésével tulajdonképpen változik a főiskola képzési profilja. Eddig kizárólag az iskolára kellett, most az iskolán túlra is kell tekintünk. A képzés tehát nem annyira oktatásközpontú, inkább gyakorlati jellegű, a szakembernevelő laboratórium nem a főiskolán lesz, hanem az egész város, a megye is ilyennek tekinthető. A kulturális intézményekkel, szervezetekkel mindkét fél számára gyümölcsöző kapcsolat alakítását tervezzük. A hallgatók is segítenek az intézmények munkáját, és természetesen mi is számítunk a város támogatására. A tantervet a szombathelyi főiskolán végzett kísérleti oktatás tapasztalatai alapján dolgozzák ki. Tankönyveink egyelőre nincsenek, jórészt az egyetemi és a képzés jegyzeteket használjuk. A gyakorlatok mellett az első év elméleti tárgyai: művelődéstörténet, kommunikációelmélet, művelődésemelét, művelődéspolitikai. A későbbiekben tanulnak még művelődésszociológiát, esztétikát. A tantárgyak között szerepel a népművelési technikai gyakorlat, a természetudományok főbb kérdései, a népművelés pszichológiai, pedagógiai alapjai, a vezetés- és szervezésemelét, valamint a közművelődés intézményrendszere elnevezésű szaktárgy.

Az új tanszéki csoport nagyobb zökkenők nélkül kezdhet munkáját. Egyelőre két főállású oktató, Tóthpál József és dr. Waldmann József főiskolai docens dolgozik a tanszéken. A tervek szerint jövőre négy-öt új oktató lesz, a szakmai tárgyakat pedig óraadók adják elő. A következő évre tervezik a könyvtárosok szakcsoportjának indítását is.

S. E.

Gazdagítják az úttörőéletet

Úttörővezetők tanácskozása Szegeden

Bizonyára sokan emlékeznek még az elmúlt év őszi Szegeden megrendezett V. Országos Úttörőparlament rendezvényeire, a magyar úttörők küldöttei által megfogalmazott Üzenetre, amely egyaránt tartalmazza a kéklés és piros nyakkendős fiatalok vállalásait és kéréseit. A nemrégiben elkezdődött új tanévben, a jövő év júniusában ünnepezzük a magyar úttörőmozgalom megszületésének 30. évfordulóját, és most tanácskozik az úttörővezetők konferenciája is.

Több mint 150-en — csapatvezetők, iskolaigazgatók, rajzvezetők — gyűltek össze tegnap, szerdán délelőtt a Tisza Szálló hangversenytermében, az úttörővezetők Szeged városi konferenciájára. Nem kisebb feladatot kellett teljesíteniük, mint értékelni a közel 14 ezer szegedi kisdobos és úttörő elmúlt két évi munkáját, és kijelölni a következő két év fő feladatait. A konferencia elnökségében többek között ott volt dr. Bányainé dr. Birkás Mária, a városi tanács elnökhelyettese, Turgyoni Lajosné, az MSZMP Csongrád megyei bizottságának munkatársa, Bódi György, a KISZ Csongrád megyei bizottságának és dr. Dékány Klára, a KISZ Szeged városi bizottságának első titkára, Müller Józsefné, a hallgatók is segítenek az intézmények munkáját, és természetesen mi is számítunk a város támogatására. A tantervet a szombathelyi főiskolán végzett kísérleti oktatás tapasztalatai alapján dolgozzák ki. Tankönyveink egyelőre nincsenek, jórészt az egyetemi és a képzés jegyzeteket használjuk. A gyakorlatok mellett az első év elméleti tárgyai: művelődéstörténet, kommunikációelmélet, művelődésemelét, művelődéspolitikai. A későbbiekben tanulnak még művelődésszociológiát, esztétikát. A tantárgyak között szerepel a népművelési technikai gyakorlat, a természetudományok főbb kérdései, a népművelés pszichológiai, pedagógiai alapjai, a vezetés- és szervezésemelét, valamint a közművelődés intézményrendszere elnevezésű szaktárgy.

A városban folyó úttörőmunkát összefoglaló és értékelő beszámolóban és a hozzászóló előadásból világosan körvonalazódott, hogy az elmúlt két évtized jelentős időszak volt mind az úttörőmozgalom egésze, mind a

város úttörőlete szempontjából. A megjelent párthatározatok, az ifjúsággal foglalkozó állami jogszabályok, rendeletek, állásfoglalások jó politikai légkört és tág lehetőséget biztosítottak a mozgalom fejlődéséhez. A nevelőmunka, az úttörőélet megannyi speciális területe, a társadalmi kapcsolatok, a kulturális és sportélet sok-sok eredménye közül érdemes említeni néhány figyelemre méltó jelenséget, kiemelkedő eredményt.

Jelenleg Szegeden 35 általános iskolában 37 úttörőcsapat működik, keretében közel 14 ezer úttörő dolgozik. A csapatok száma tízzel több, mint 1972-ben, ám ezzel a mennyiségi növekedéssel nem fejlődtek arányosan a csapatok anyagi-tárgyi feltételei. Az elmúlt két év eredményeinek legfényesebb bizonyítéka az úttörőmozgalom szocialista demokratizmusának fejlődése. Az úttörőönkormányzatok hibátlanul működnek, s egyre javulnak az iskolák és az úttörőcsapatok kapcsolatai. Az úttörőmunka gerincét képező „Nem térkép e táj...” expedíciók kimagaslóan a gyermekközösségeket az iskolák falai közül, és gyümölcsöző kapcsolatok alakultak ki a felnőtt társadalom és a gyermekcsoportok között. Ahogy az úttörők mind jobban megismerték expedíciós portyáik során a gyárak, üzemek munkáit, Szegednek és környékének nevezetességeit, úgy figyelt fel a város felnőtt társadalma a legifjabbak nemzedékére, s ismerte meg fegyelmüket, szorgalmukat, kíváncsiságukat, segítőkészségüket.

A beszámoló után az úttörőélet városi irányítói öt szekcióban vitatták meg az elmúlt évek eredményeit, hiányosságait, körvonalzták a feladatokat. Külön munkacsoportban elemezték az úttörőmozgalom társadalmi kapcsolatait; az úttörő-KISZ-kapcsolatok fejlesztésének lehetőségeit, az ifjúvezetők munkáját, a főiskolai hallgatók úttörő-tevé-

kenységét; a világnézeti, erkölcsi és politikai nevelés lehetőségeit az úttörőprogramokban, az iskola és a csapat kapcsolatait; az úttörők közművelődési, kulturális tevékenységének továbbfejlesztését; a mozgalom járték-, sport- és szabad idős tevékenységének még kiaknázatlan lehetőségeit.

A délutáni plenáris ülésen részt vett és felszólalt Dékány Béla, az MSZMP Szeged városi bizottságának titkára is. Értékelt a város úttörőcsapatának és vezető testületének munkáját, s szót az elkövetkezendő időszak legfontosabb politikai feladatairól. A hozzászólók között volt dr. Bányainé dr. Birkás Mária és Bódi György is. A szekcióvezetők jelentései és a hozzászólások után a küldöttek elfogadták a beszámolót és a határozati javaslatot, mely a város úttörőmozgalmának következő két évi fő feladatait rögzíti. Ez többek között tartalmazza az úttörőmozgalom módszereinek megváltoztatását, a határozatban megfogalmazottak alapján a határozat teljesítéséből. Azt az óhaját, hogy a csapatok vállaljanak nagyobb részt a szocialista építésből és az ésszerű takarékoskosságot ösztönözve a feladatainak teljesítéséből. Szó a határozat az úttörőmozgalom társadalmi kapcsolatairól. Megfogalmazva többek között a kulturális munka és sporttevékenység bővítésének igényét, a vezetés színvonalának emelését.

Az úttörővezetők Szeged városi konferenciája ezután megválasztotta az úttörővezetők városi tanácsának 43 tagját, s a tanács első ülésén az elnökség 15 tagját. A városi úttörőelnökség elnöke ismét Borbola István lett, titkára Kiss Ernő, a Móra Ferenc általános iskola igazgatóhelyettese. Megválasztották a megyei konferencia 25 küldöttét és a 9 szakbizottság vezetőjét is.

Épületelemek

Több mint 120 millió forintos költséggel fejlesztik a következő években a Beton- és Vasbetonipari Vállalat miskolci és bodrogkeresztúri telephelyét. A fejlesztési program megvalósulása után

a két gyáregységben a könnyűszerkezetes programhoz tartozó födémpanelek és falpanelek, valamint az autópályák építéséhez szükséges épület- és hídelemek gyártására jön létre új üzem.

Hétköznapiok Hagyjuk a sofórt vezetni!

Sok érdekes jelenségre, változásra figyelhetünk föl mostanában. A házak mellett például megjelennek az új személyautók, a buszvezetők oldalán pedig a készséges és bizonyára hivatalan beszélgetőpartnerek. Az autók gyarapodását én némi félelemmel, de feltétlenül örömmel nyugtázom. A sofőrök munkáját akadályozó szószátyárok szokását pedig kifejezetten veszedelmesnek ítélem. Az utóbbiak miatt sok utasnak volt már kellemetlensége. Előfordult például, hogy a beszélgetés hevében elfelejtett megállni a vezető, holott a leszállni kívánók az ajtónál jelezték szándékukat. Máskor a kellelténél hamarabb záródott az ajtó, korábban indult a busz. A vezető figyelmének lekötése tehát nemcsak bosszú-

ságot, hanem balesetet is okozhat.

Azok a sofőrök, akik nem maguk kezdeményezik a beszélgetést, bizonyára úgy gondolják: ha kérdezik őket, illik válaszolni. Szívesebben figyelnek inkább munkájukra, hiszen van bőven. Különösen abban az időszakban, amikor az emberek többsége dolgozni indul, vagy éppen a munkahelyéről igyekszik haza. Ilyenkor a vezetők állig győzik az úttestet, valamint a fel- és leszállókat figyelni. Jó lenne, ha védelmükben, illetve a buszszal közlekedő felnőttek és gyerekek védelmében betartaná mindenki az autóbussz rendjének talán legfontosabb pontját. Ha elolvassák a mindenhol jól látható — táblára írt mondatot, amely szerint „A vezetővel beszélgetni tilos!”

Elfelejtett jó szokás

Kevés olyan ember él Szegeden, akinek nem kell naponta legalább egy levelet megírni, egy csekket, illetve totó-, vagy lottószelvényt kitölteni. Ennek megfelelően sokan hordanak magukkal golyós- vagy tolltollat. De mit tehet az, akinek dolga akad a postán, de elfelejtett írószer-számot tenni a zsebébe, táskájába? Másnapra használtja az ügyintézőt, vagy kér valakitől tollat. De kitől? Akik az asztal mellett rajzolják a betűket, vagy az x-eket, nem szívesen adnak, hiszen dolguk végeztével sietniük tovább. Az abjak mögött ülő ügyintézők sem adnak tollat jó

szívet, mondván, hogy félnek nem kerül vissza, vagy hogy nekik is szükségük van rá.

Régebben a postának volt egy jó szokása. Tollal és tintával látták el az ügyfeleket. Bárki használhatta a pennát, amelyet ugyan tintába kellett mártogatni, de mégis betöltötte hivatását. Elkelnének ezek még most is. Az esetleges pacák sem okoznának több bosszúságot, mint a golyós-tollak legtöbbszörből csordogáló tintafesték. Viszont a régi figyelmesség — valamint a kismértékű anyagi áldozat — sok bosszúságtól kímélné meg az embereket.

Szirák József

Két és fél milliárd forint kártérítés a mezőgazdaságnak

Az idei szélsőséges időjárás súlyos veszteségeket okozott a mezőgazdaságnak. Az Állami Biztosító eddigi adatai szerint a mezőgazdasági üzemeknek nyújtott kártérítés összege ebben az évben eléri a 2,5 milliárd forintot, tavaly 2 milliárd forintot kaptak a gazdaságok.

Az esős idő hatására az idén különösen nagy pusztítást okozott a belvíz, amely összesen 208 ezer hektáron károsított különböző szántóföldi növényeket. A kárt szenvedett 36 állami gazdaság közül mindössze 3-nak, 482 termelőszövetkezet közül pedig csak 161-nek volt kiegészítő víz-

A MEDOSZ megyei küldöttértekezlete

A Mezőgazdasági, Erdészeti és Vízügyi Dolgozók Szakszervezetének VIII. megyei küldöttértekezletét Hódmezővásárhelyen tartották meg az Elelmiszeripari Főiskola

állattenyésztési karán. A tanácskozáson megjelent Hunya István, a MEDOSZ országos elnöke, Szabó Sándor, a megyei pártbizottság titkára, Bányai Sándor, az SZMT elnökségi tagja.

A küldöttek megválasztották a MEDOSZ megyei bizottságának tagjait, a XXIV. kongresszusának küldöttét, valamint az SZMT küldöttértekezletére a küldötteket. A megyei bizottságba 11 tagot, a MEDOSZ kongresszusára 16, az SZMT küldöttértekezletére pedig 18 küldöttet választottak. A Mezőgazdasági, Erdészeti és Vízügyi Dolgozók Szakszervezete megyei bizottságának elnökévé Csinos Józsefet, titkárává pedig Sulyok Józsefet választották.

Nem kímélte a mezőgazdaságot a jégverés sem. A tavalyihoz képest nemcsak a jégveréses napok száma növekedett, de nagyobb területen is pusztított a jég, és a károk is súlyosabbak voltak. Az idén eddig 842 millió forintot fizettek ki jégkárokra, több mint kétszeresét a tavalyinak. A mezőgazdaság vihar-, árvíz- és állatkárai a múlt év azonos időszakához hasonlóan alakultak.

Szabászverseny

Az ipari szövetkezetekben dolgozó szabászok szakmai tudásukról, hozzáértésükről, a korszerű technika alkalmazásáról, az új szabászati megoldásokról a már hagyományra vált országos szövetkezeti szabászversenyeken adnak számot. A nagy érdeklődéssel kísért szeptember 22–23. között szakmai találkozóra az idén Szolnokon kerül sor. Ezúttal 12. alkalommal rendezik meg a szabászversenyt, amelyre most 26 ipari szövetkezet szabászai neveztek be, és csaknem 300 „versenydarabbal” — női francia és angol ruházzal, férfikabátokkal, —öltönyökkel, bőr- és szőrmeműveléssel, egyen- és formaruhákkal — vesznek azon részt.

Talajtani kutatások

A szikes talajok javításáért folytatott tudományos kutatások koordinálására alakult KGST-munkaközösség szovjet, csehszlovák, lengyel, román, bolgár és magyar szakértői részére szerdán kétnapos talajtani szimpózium kezdődött a Karcagi Talajművelési Kutató Intézetben. A tudományos és

gyakorlati szakemberek — akik előzőleg a Talajtani Agrokémiai Kutató Intézet munkáját tanulmányozták — beszámoltak az országukban végzett talajtani kutatásokról, kísérletek legújabb eredményeiről, megvitatták a kölcsönösen hasznosítható tapasztalatokat.